

PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO (NR. 12-208-01)
(toliau – Įstatymo projektas)

Institucija, pateikusi pastabas ar pasiūlymus, rašto data ir numeris	Eil. Nr.	Pastabos ar pasiūlymo turinys	Pastabų ir pasiūlymų įvertinimas
<p>Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo 2012 m. sausio 30 d. raštas Nr. NP-17-6(12)</p>	<p>1.</p>	<p><...> Todėl manome, kad numatomi pakeitimai turi būti taikomi vienodai tiek vidaus reikalų, Kalėjų departamento ir kt. sistemų pareigūnams, kurie nebeatitiks naujosios statutinio valstybės tarnautojo sąvokos, tiek diplomatas.<...> Tačiau jei Įstatymo projektu ši sąvoką yra tikslinama, siekiat išspręsti ilgametės problemos, tai ji turėtų būti vienodai taikoma visų šiuo metu statutiniais tarnautojais laikomų asmenų atžvilgiu, neteikiant išimtinių teisių diplomatomams <...>.</p>	<p>Atsižvelgtina iš dalies.</p> <p>Valstybės tarnybos sistema Lietuvos Respublikoje buvo kuriama vadovaujantis nuostata, jog valstybės tarnyba susideda iš civilinės valstybės tarnybos, kurią reglamentuoja Valstybės tarnybos įstatymas, ir statutinės valstybės tarnybos, kurią reglamentuoja specialieji teisės aktai, pavyzdžiui, Vidaus tarnybos statutas, Valstybės saugumo departamento statutas, Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statutas, taip pat Diplomatines tarnybos įstatymas bei kt.</p> <p>Po suinteresuotų institucijų pastabų patikslintame įstatymo projekte siūlomame statutinio valstybės tarnautojo sąvokos apibrėžime atskiru sakiniu akcentuojamas diplomatų priskyrimas statutiniams valstybės tarnautojams ir jų tarnybos bei veiklos reglamentavimas specialiuoju teisės aktu, iš to spręstina, jog diplomatomams nėra būdingi šioje sąvokoje išskiriami statutiniam valstybės tarnautojui būdingi požymiai. Siūlomame apibrėžime tiesiog atkartojama Diplomatines tarnybos įstatymo 3 straipsnio nuostata, kad diplomatai laikomi statutiniais valstybės tarnautojais. Net jei Valstybės tarnybos įstatyme nebūtų nuostatos, kuria diplomatai</p>

			<p>priskiriami statutiniams valstybės tarnautojams, atsižvelgiant į tai, jog tokia nuostata yra Diplomatines tarnybos įstatyme, diplomatai būtų laikomi statutiniais valstybės tarnautojais.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projekte diplomatai priskirti statutinių valstybės tarnautojų kategorijai atsižvelgiant į dabartinį teisinį reguliavimą, pagal kurį šie asmenys laikomi statutiniais valstybės tarnautojais tik dėl to, kad jie priimti į tarnybą pagal Diplomatines tarnybos įstatymą, t. y. tik dėl to, kad jie turi diplomato statusą (tai atkartojama ir teikiamame įstatymo projekte). Taigi šiuo aspektu galiojantis teisinis reguliavimas nepakistų. Pažymėtina, kad diplomatai buvo priskiriami statutinių valstybės tarnautojų kategorijai tiek pagal pirminę 1999 m. liepos 8 d. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo redakciją, tiek pagal 2002 m. balandžio 23 d. redakciją, kai šis įstatymas buvo išdėstytas nauja redakcija.</p>
	2.	<p><...> Tačiau tokia konstrukcija yra nepakankama – t. y. sąvokoje nenumatoma ir neįmanoma nustatyti, kokioms funkcijoms yra būtini specialieji reikalavimai (pavyzdžiui, dėl pareigybių, kurių darbas gali būti organizuojamas nakties metu – ar būtina jas užimantiems/pretenduojantiems asmenims pasitikrinti sveikatą, būti fiziškai pasiruošusiems, kad galėtų nakties metu priimti skambučius?). <...> Siekiant aiškumo ir vienodos praktikos, manome, būtina aiškiai įvardinti tokias funkcijas, kitaip bus paliekama galimybė interpretuoti įstatymą ir ilgametės problemos nebus iš esmės išspręstos. <...></p>	<p>Atsižvelgtina iš dalies.</p> <p>Susivienijimas įstatymo projekte pateikiamą statutinio valstybės tarnautojo sąvoką siūlo tikslinti papildomu požymiu, t. y. atlikimu funkcijų, numatytų Vyriausybės patvirtintame baigtiniame sąraše. Atkreipiame dėmesį, jog statutinių valstybės tarnautojų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose apibūdinant konkrečias jų vykdomas funkcijas, teises ar pareigas nepateikiami baigtiniai jų sąrašai. Taigi akivaizdu, jog sudaryti galutinį bendrą statutinių valstybės tarnautojų vykdomų specialiųjų funkcijų sąrašą neįmanoma, o nebaigtinis funkcijų sąrašas neturėtų jokios teisinės ir praktinės reikšmės.</p> <p>Vis dėlto atsižvelgiant į šią ir kitas pastabas ir pasiūlymus, kuriuose siūloma išskirti statutinio</p>

			valstybės tarnautojo funkcijų specifiškumą, ši sąvoka papildyta požymiu, apibūdinančiu statutinio valstybės tarnautojo funkcijas, t. y. nustatyta, jog statutinis valstybės tarnautojas atlieka tik tokias funkcijas, kuriomis užtikrinamas įstaigai teisės aktuose nustatytų uždavinių įgyvendinimas. Nustačius šį požymį, geriau atskleidžiama statutinio valstybės tarnautojo sąvoka ir paskirtis.
	3.	<...> Atitinkamai ir dėl įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalies įgyvendinimo į centrinėse statutinėse įstaigose sudaromų statutinių valstybės tarnautojų pareigybių vertinimo komisijos nario teisėmis siekiant skaidrumo ir objektyvumo turėtų būti įtraukti pavaldžiose įstaigose veikiančių profesinių sąjungų atstovai.	Atsižvelgtina. Atsižvelgiant į šią pastabą, įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalis papildyta nuostata, jog į komisijos sudėtį įtraukiamas įstaigoje veikiančių profesinių sąjungų atstovas.
	4.	Projekte pateiktas valstybinės tarnybos santykių teisinis reguliavimas pažeistų šiuo metu esančių statutinių valstybės tarnautojų konstitucinio teisėtų lūkesčių principo imperatyvą, nes tie asmenys, kurie nėra išstarnavę būtino laiko valstybinei pareigūnų ir karių pensijai gauti, ar tie, kurie yra išstarnavę 5 metus, tačiau nėra sulaukę atitinkamo amžiaus, negalėtų pasinaudoti jiems Valstybės deklaruota teise (socialine garantija) po tam tikro laiko gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją. O tai akivaizdžiai susilpnintų pareigūnų ir karių pasitikėjimą Valstybe.	Neatsižvelgtina. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyta, kad pareigūnų ir karių valstybinė pensija skiriama ir išmokama išėjusiems iš tarnybos šio įstatymo 1 straipsnyje nurodytiems pareigūnams ir kariams, sukakusiems įstatymų arba statutų nustatytą išleidimo į atsargą amžių (jei toks amžius nenustatytas – senatvės pensijos amžių) ir išstarnavusiems vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos, prokuratūros sistemose, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Kalėjimų departamente ar jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse, muitinės sistemoje (dirbusiems muitinės mobiliosiose grupėse ar muitinės postuose arba atlikusiems operatyvinę veiklą ir (arba) ikiteisminį tyrimą) 5 ir daugiau metų. Vadovaujantis minėta nuostata, „įstatutinamiems“ statutiniais valstybės tarnautojams, kurie atitiks normoje nustatytus reikalavimus, bus mokama pareigūnų ir karių valstybinė pensija.
	5.	<...> Pažymėtina, kad statutinė tarnybos santykių pasibaigimo pagrindai yra numatyti atskiruose statuteose ir jų sąrašas yra baigtinis. Tarnybos santykių	Neatsižvelgtina. Teikiamas įstatymo projektas parengtas dėl to, kad

	<p>pasibaigimo pagrindas – panaikinama pareigybė dėl vidaus reikalų įstaigos ar jos struktūrinio padalinio likvidavimo, reorganizavimo ar dėl tarnybos organizavimo pakeitimų ir pareigūnas nesutinka eiti jam pasiūlytų pareigų pagal teismų praktiką laikytinas teisėtu ir pagrįstu, jeigu struktūriniai pertvarkymai yra realūs, t. y. darbuotojo prisiimtos funkcijos ar jų dalis darbovietėje iš viso nebeatliekamos arba joms atlikti užtenka mažiau darbuotojų. <i>LAT Civilinių bylų skyrius teisėjų kolegijos 2004 m. gegužės 17 d. nutartis byloje Nr. 3K-3-311/2004, LAT 2009 m. kovo 24 d. aprobuota LAT nutarčių, priimtų nagrinėjant bylas, kylančias iš darbo teisinių santykių santraukos. Darbo sutarties nutraukimas darbdavio iniciatyva, kai nėra darbuotojo kaltės, kat., 11.9.5 Teismų praktika Nr. 3 <...>.</i></p>	<p>šiuo metu statutinio valstybės tarnautojo statusas kai kuriems statutinėse įstaigose dirbantiems asmenims suteiktas neatsižvelgiant į statutinės valstybės tarnybos specifinę paskirtį, t. y. abejotinas tokio priskyrimo pagrįstumas. Tačiau tai daryti leidžia šiuo metu galiojančios statutinio valstybės tarnautojo sąvokos apibrėžimas, todėl praktikoje pasitaiko atvejų, kai vienosiose statutinėse įstaigose viešųjų ryšių, viešųjų pirkimų, vidaus audito, dokumentų tvarkymo, materialinių išteklių valdymo ir pan. funkcijas atlieka karjeros valstybės tarnautojai ar darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, o kitose šias funkcijas atliekantiems asmenims suteiktas statutinio valstybės tarnautojo statusas. Taigi šie asmenys priskiriami tai pačiai kategorijai, kaip ir asmenys, kurių pagrindinė veikla yra viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo užtikrinimas, nusikalstamų veikų ir kitų teisės pažeidimų atskleidimas ir tyrimas, nuteistųjų konvojavimas ir pan., nors jų funkcijos nesusijusios su padidėjusia rizika sveikatai ar gyvybei, joms atlikti nebūtina turėti specialų fizinę ir kovinę pasirengimą, atitikti specifinius asmens sveikatos būklės reikalavimus ir pan. Šiems asmenims priklauso ir visos statutinių valstybės tarnautojų socialinės garantijos: valstybinė pensija, išmokos dėl sužalojimo tarnyboje, prailgintos atostogos ir pan., taip pat priedai už tarnybinius laipsnius. Taip sudarytos sąlygos taikyti skirtingą darbo apmokėjimą ir socialines garantijas vienodą darbą dirbantiems asmenims arba vienodą darbo apmokėjimą ir socialines garantijas skirtingą darbą dirbantiems asmenims. Panašias problemas išskyrė ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė 2011 m. sausio 13 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-P-40-3-2 „Statutinės vidaus tarnybos valdymas“.</p>
--	--	---

			<p>Pažymėtina, kad abiem atvejais – tiek keičiant statutinio valstybės tarnautojo pareigybės statusą į karjeros valstybės tarnautojo ar darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, tiek ją panaikinant, statutinio valstybės tarnautojo pareigybės panaikinimas bus realus, nes ir vienu, ir kitu atveju, vadovaujantis įstatymo nuostatomis, įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalyje numatytų asmenų sprendimu statutinio valstybės tarnautojo pareigybės nebeliks.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, jog Konstitucijos 30 straipsnis kiekvienam asmeniui, manančiam, jog jo teisės ar laisvės yra pažeistos, laiduoja teisę kreiptis į teismą, teisminių ginčų galimybė egzistuoja visais atvejais. Pateiktuose teismų praktikos pavyzdžiuose vertinami Lietuvos Respublikos darbo kodekso 129 straipsnyje numatyti atleidimo iš darbo atvejai (atleidimas iš darbo darbdavio iniciatyva, kai nėra darbuotojo kaltės), kuriuose vienu iš pagrindinių atleidimo iš darbo teisėtumo kriterijų laikomas pareigybės panaikinimo realumas. Nagrinėjant šios rūšies darbo ginčus bendrosios kompetencijos teismuose ir tarnybinius ginčus administraciniuose teismuose, atsižvelgiant į santykių skirtumus, taikomi nevienodi vertinimo kriterijai. Pažymėtina, jog Susivienijimas nenurodė nė vieno administraciniuose teismuose nagrinėto tarnybinio ginčo atvejo. Taigi manome, jog administraciniams teismams abejonių dėl atleidimo pagrįstumo, kai siekiant viešojo intereso įstatymo pagrindu visos valstybės mastu atliekami tokie specifiniai dalies valstybės tarnybos pertvarkymai, o analogiškų funkcijų karjeros valstybės tarnautojo pareigybės steigimas numatomas kaip papildoma garantija, tik neigiamų pasekmių asmeniui neturėtų kilti.</p>
--	--	--	--

	<p>6. <...> dabartinė statutinio valstybės tarnautojo sąvoka galioja jau daugiau nei 10 metų ir pareigūnai priimti į statutinę tarnybą per visą šį laikotarpį turėjo ir turi pagrįstą lūkestį, kad valstybė laikysis savo įsipareigojimų užtikrinti tarnybos tęstinumą, jei pareigūnas tinkamai vykdo savo tarnybą ir nėra įstatymais įtvirtinamų pagrindų nutraukti tarnybos santykius. <...> Todėl laikomės pozicijos, kad Įstatymo projekto 2 straipsnio 2, 3, 4, 5, 6, 7 dalyse turėtų būti taikomos tik į statutinės pareigas priimamų asmenų atžvilgiu.</p>	<p>Neatsižvelgtina.</p> <p>Kalbant apie statutinių valstybės tarnautojų teisėtus lūkesčius pažymėtina, jog asmens, priimto į statutinio valstybės pareigas, lūkestis eiti šias pareigas teisės aktais gali būti suvaržytas dėl tam tikrų objektyvių priežasčių, pavyzdžiui, pagal Vidaus tarnybos statuto 53 straipsnio 1 dalies 11 punktą pagrindas atleisti pareigūną iš pareigų yra pareigybės panaikinimas dėl padalinio likvidavimo, reorganizavimo ar dėl tarnybos organizavimo pakeitimų. Taigi, atsižvelgus į esamą teisinį reguliavimą ir vadovaujantis bendraisiais teisingumo ir protingumo principais, ginamu teisėtu lūkesčiu negali būti laikomas statutinio valstybės tarnautojo asmeninis lūkestis pasirinkus tarnybą statutinėje valstybės tarnyboje tikėtis, jog visais atvejais atitinkamos pareigos jam bus užtikrinamos tam tikrą laiką, pavyzdžiui, kol jis įgis teisę į valstybinę pareigūnų pensiją.</p> <p>Nei Konstitucija, nei kiti įstatymai nenumato tokios subjektinės teisės, iš kurios galėtų kilti teisėtas lūkestis dirbti ten, kur įsidarbinai, tol, kol mirsi, išeisi į pensiją ar pats panorėsi nutraukti darbo ar tarnybos santykius.</p> <p>Taigi šiuo įstatymo projektu siekiama išlaikyti balansą tarp viešojo intereso turėti efektyviai organizuotą ir veikiančią valstybės tarnybą ir statutinių valstybės tarnautojų asmeninių lūkesčių, numatant specialias garantijas asmenims, kurių pareigybės bus naikinamos.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, jog įstatymo projekto 2 straipsnio 2, 3, 4, 5, 6, 7 dalyse numatyta įgyvendinimo tvarka bus taikoma vykdant šiuo metu nepagrįstai statutinėmis esančių pareigybių „išstatutinimo“ procedūras, kadangi įsigaliojus siūlomai nuostatai, reglamentuojančiai statutinio</p>
--	---	---

			valstybės tarnautojo sąvoką, laisvos ar naujai steigiamos pareigybės bus aprašytos įvertinus minėtoje sąvokoje numatytus požymius.
7.	<p>Kaip alternatyvų dėl įstatymo projekto 1 straipsnyje įtvirtinto reguliavimo įgyvendinimą numatančių nuostatų taikymo tik naujai priimamų asmenų atžvilgiu, pakartotinai teikiame pasiūlymą įtvirtinti pereinamąjį laikotarpį, kadangi tokia praktika jau buvo taikyta anksčiau priimant įstatymus, kurie nemažai daliai jų adresatų galėjo sukelti neigiamus teisinius padarinius (atleidimus iš tarnybos). <...> turi būti visomis priemonėmis siekiama išvengti neigiamų padarinių ir laikomasi teigiamos įstatyminės praktikos, kad asmenų teisinę padėtį bloginantys įstatymai nebūtų taikomi pagal ankstesnį reguliavimą priimantiems į tarnybą asmenims ar tokiems įstatymams įgyvendinti nustatomas protingas pereinamasis laikotarpis.</p>	<p>Žr. 6 pastabos įvertinimą.</p> <p>Kaip minėta, „išstatutinamiems“ statutiniams valstybės tarnautojams, kurie atitiks Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatytus reikalavimus, bus mokama pareigūnų ir karių valstybinė pensija.</p> <p>Nepagrįstas teisėtų lūkesčių principo interpretavimas tokiu aspektu, jog galintis neigiamas pasekmes sukelti teisės aktas būtų taikomas tik po jo įsigaliojimo į valstybės tarnybą priimtiems asmenims, nes, pavyzdžiui, vadovaujantis tokiu aiškinimu, einantiems pareigas valstybės tarnautojams nebūtų buvę galima mažinti ir darbo užmokesčio valstybėje esant ypatingai ekonominei situacijai, nulemtai pasaulinės ekonominės krizės. Valstybės tarnautojų tarnybos santykius reglamentuojantys teisės aktų pakeitimai, galintys sukelti neigiamas pasekmes, gali būti priimami esant tam tikroms objektyvioms aplinkybėms ir užtikrinant interesų pusiausvyros principą – tai šiuo įstatymu ir numatyta.</p>	
8.	<p>Manytume, kad kaip alternatyva, kuri padėtų išspręsti pareigūnų neatitinkančių valstybės tarnautojo sąvokos, teisėtų lūkesčių užtikrinimo problemas, galėtų būti apsvarstoma galimybė įkurti „išstatutinamų“ pareigūnų kadro rezervą arba koreguoti ju numatytų rezervų teisinį reguliavimą, atsižvelgiant į įstatymo projektą. Jei būtų kuriamas naujas rezervas, jis galėtų būti organizuojamas panašia tvarka kaip ir Vidaus reikalų ministerijos kadro rezervas, tik numatant, kad pareigūnai iš šio kadro rezervą įtraukiami iki tol, kol jie įgis 20 metų stažą pareigūnų ir karių pensijai skirti. Atitinkamai pareigūnas iš tokio rezervą galėtų būti įtrauktas tik jo sutikimu. Esant būtinumui pareigūnas galėtų būti perkeliamas į kitas nestatutines pareigas arba į kitas valstybės</p>	<p>Neatsižvelgtina.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, jog „išstatutinimas“ palies visas statutines valstybės institucijas ar įstaigas (kai kuriose iš jų ir šandien egzistuoja žinybiniai kadro rezervai, į kuriuos pareigūnai įtraukiami jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka), bei į tai, kad ši pertvarka yra vienkartinė, netikslinga ir neefektyvu steigti atskirą „išstatutinamų“ pareigūnų rezervą.</p>	

		institucijas esant komisijos sprendimui. Siekiant užtikrinti procedūros skaidrumą ir objektyvumą, kiekvienoje įstaigoje, NNPPSS nuomoe, į tokią komisiją turėtų būti įtrauktas profesinės sąjungos atstovas.	
	9.	Siekiant išvengti dviprasmybių kad įstatymai būtų suprantami ir taikomi vienareikšmiškai, manome į Įstatymo projektą būtina įtraukti nuostatą, jog kai naikinama statutinio valstybės tarnautojo pareigybė, pareigūnui siūlomos visos kitos tuo metu statutinėje įstaigoje arba toje pačioje statutinių įstaigų sistemoje esančios laisvos pareigybės, bei pareigūnui suteikiama pirmenybė užimti vietoj „išstatinamos“ pareigybės įsteigtą karjeros valstybės tarnautojo pareigybę. <...>	Neatsižvelgtina. Atkreiptinas dėmesys, kad visos atskiruose statutuose numatytos garantijos bus taikomos „išstatinamiems“ statutiniams valstybės tarnautojams. Pažymėtina, kad įstatymo projekto 2 straipsnio 2, 3 dalyse nustatyta papildoma garantija minėtiems tarnautojams, t. y. nesant galimybės pasinaudoti statutuose nustatytais garantijomis papildomai bus galima pasinaudoti įstatymo projekte nustatytais garantijomis. Vadovaujantis teisinio aiškumo ir nuoseklumo principais teisės normų, nustatytų vienuose teisės aktuose, nereikia atkartoti kituose teisės aktuose.
Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento 2012 m. sausio 30 d. raštas Nr. (67)-18-68-222	10.	Projekto 1 straipsnyje siūloma statutinio valstybės tarnautojo sąvoka nepriimtina ir netaikytina VSD ir/arba Antrajame operatyvinių tarnybų departamente prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – AOTD) tarnaujantiems pareigūnams, kurių statuso negalima tiesiogiai ir besąlygiškai sieti vien tik su viešojo administravimo funkcijų atlikimu. <...> Žvalgybos pareigūnai – ne viešąjį administravimą (viešųjų paslaugų, administracinių paslaugų teikimas, administracinių sprendimų priėmimas), bet žvalgybos ciklą (žvalgybos informacijos rinkimas ir jos perdavimas sprendimų priėmėjams, siekiant užtikrinti nacionalinį saugumą tarptautiniame kontekste) užtikrinantys asmenys. Viešasis administravimas su žvalgybos tarnybų vykdoma veikla ir su jose tarnaujančiais pareigūnais, vykdančiais valstybės deleguotas funkcijas, nėra suderinamas, nes žvalgybos institucijų intereso subjektai yra valstybės, o ne piliečiai, ar jų grupės.	Neatsižvelgtina. Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymo projekte siūlomoje sąvokoje statutinis valstybės tarnautojas nesiejamas vien tik su viešojo administravimo įgaliojimų nepavaldžių asmenų atžvilgiu turėjimu, bet išskiriami ir tokie kriterijai kaip priėmimas į pareigas ir jų vykdymas pagal statutą, įstatymuose nustatytų funkcijų, kuriomis užtikrinamas įstaigai teisės aktuose nustatytų uždavinių įgyvendinimas, atlikimas bei atitiktis specialioms reikalavimams, keliamiems asmens sveikatai, fiziniam ir dalykiniam pasirėngimui, asmeninėms savybėms. Pažymėtina, kad analizuojant Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 10 straipsnio 1 dalį darytina išvada, jog žvalgybos tarnybos ir jų pareigūnai turi teisę nepavaldiems asmenims duoti privalomus vykdyti nurodymus, ypač naudojantis jiems 13 punkte suteiktomis operatyvinės veiklos subjekto teisėmis. Svarbu paminėti ir tai, kad viešojo

			administravimo įgaliojimų sau nepavaldžių asmenų atžvilgiu turėjimas nesuponuoja, kad jais statutinis valstybės tarnautojas turi naudotis kasdienėje veikloje. Tiesiog šių tarnautojų veiklos pobūdis reikalauja, kad minėti įgaliojimai jam būtų suteikti, jeigu kada nors jų prireiktų.
11.	<...> Karjeros valstybės tarnautojo kategorija, kaip ji dabar reglamentuojama Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, nesuderinama su VSD statusu ir veikla, kuri yra ne viešo pobūdžio. Departamento personalo kategorija – statutiniai valstybės tarnautojai – suteikiama tik tokioms pareigybėms, kurios susijusios su žvalgybos ciklo užtikrinimu. Pareigybėms, kurios nėra susijusios su įstatymais nustatytų VSD uždavinių ir funkcijų įgyvendinimu, statutinio tarnautojo statusas nėra suteikiamas. Tokių darbuotojų departamente yra apie 10 procentų ir jų veiklą reglamentuoja bendrieji darbo įstatymai.		Neatsižvelgtina. Pažymėtina, kad statutinių valstybės tarnautojų, kurie minimi Valstybės saugumo departamento pastaboje, statusas neturėtų būti keičiamas, nes jie atitiktų įstatymo projekte siūlomą statutinio valstybės tarnautojo apibrėžimą. Šiems asmenims ir toliau visa apimtimi būtų taikomas Valstybės saugumo departamento statusas.
12.	Nėra tinkamas toks teisinis reglamentavimas (Projekto 2 straipsnio 1 dalis), kad tarnautojo pareigybė turi „atitikti sąvoką“. Tiek karjeros tarnautojų, tiek ir statutinių tarnautojų pareigybėms yra nustatyti atitinkami kriterijai, kuriuos pareigybė turi atitikti ir pagal kuriuos jai suteikiamas vienoks ar kitoks statusas. Tai reglamentuoja Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. rugsėjo 7 d. įsakymas Nr. 1V-575 „Dėl statutinių valstybės tarnautojų, išskyrus krašto apsaugos sistemos tarnautojus, pareigybių vertinimo kriterijų patvirtinimo“. Be to, siūlomos Projekto nuostatos nesiderina su Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nuostatomis, reguliuojančiomis priėmimą į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, perkėlimą, atleidimą iš pareigų, nes iš pateiktos formuluotės seka, jog sąvokos apibrėžimo pakeitimas yra teisinis pagrindas net tarnybos santykių nutraukimui.		Neatsižvelgtina. Žr. 5 pastabos įvertinimą. Manytina, kad būtent nekeičiant dabartinio teisinio reguliavimo būtų pažeidžiami asmenų lygiateisiškumo ir socialinio teisingumo principai statutinės valstybės tarnybos sistemoje, be to, būtų iš esmės pažeidžiami ir valstybės, iš kurios biudžeto minėtiems asmenims mokamas darbo užmokestis ir finansuojamos su socialinėmis garantijomis susijusios išmokos, ir mokesčių mokėtojų interesai. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad konstitucinis asmenų lygybės įstatymui principas nepaneigia to, kad įstatyme gali būti nustatytas nevienodas teisinis reguliavimas tam tikrų asmenų kategorijų, kurių padėtys skirtingos, atžvilgiu. Taigi įstatymo projekte statutiniam valstybės tarnautojui, kurio pareigybė naikinama, siūlant nustatyti galimybę be konkurso eiti vietoj panaikintų pareigų įsteigtas naujas karjeros valstybės tarnautojo pareigas siekiama šių tikslų:

			<p>1) išlaikyti balansą tarp viešojo intereso ir efektyviai organizuotą ir veikiančią valstybės tarnybą ir asmenų teisėtų lūkesčių;</p> <p>2) išsaugoti didelę ir vertingą patirtį valstybės tarnyboje turinčius asmenis ir apsaugoti statutinio valstybės tarnautojo pareigas ėjusio asmens teisėtus lūkesčius (būtų racionalu ir atleidžiamo iš statutinės tarnybos asmens atžvilgiu teisinga priimti šį asmenį (jam pareiškus pageidavimą) ir naujai steigiamas karjeros valstybės tarnautojo pareigas, kadangi pasikeitus valstybės tarnautojo pareigybės statusui šiai pareigybei priskirtos veiklos pobūdis iš esmės nepakis, t. y. didžioji dalis funkcijų liks tos pačios);</p> <p>3) taupyti valstybės biudžeto lėšas. Pažymėtina, kad nesuteikus galimybės statutiniams valstybės tarnautojams, kurių pareigybės naikinamos, be konkurso eiti vietoj panaikintų statutinio valstybės tarnautojo pareigų įsteigtas naujas karjeros valstybės tarnautojo pareigas, visiems „išstatutinamiems“ asmenims turėtų būti mokamos išeitinės išmokos, o naujai įsteigtoms karjeros valstybės tarnautojo pareigoms eiti organizuojamas konkursas. Praktikoje galėtų susidaryti situacija, kai „išstatutinti“ asmenys gautų išeitinės išmokas ir paskui dalyvautų konkursuose naujai įsteigtoms karjeros valstybės tarnautojo pareigoms eiti ir juos laimėtų, nes, kaip minėta, didžioji dalis funkcijų liks tos pačios. Be to, būtų sutaupyta valstybės biudžeto lėšų, nes nereikėtų lėšų konkursams organizuoti ir naujiems darbuotojams mokėti.</p>
	13.	Kelia abejonių Projekto 2 straipsnio 2 dalies reglamentavimas, nustatantis galimybę, dirbtinai pakeitus pareigūnų statusą, t. y. „išstatutinus“ pareigybę, ir palikus tapačias funkcijas, steigti žemesnės kategorijos pareigybę.	<p>Neatsižvelgtina.</p> <p>Pažymėtina, kad pagal šiuo metu galiojančią statutinio valstybės tarnautojo sąvoką statutinių valstybės tarnautojų statusas gali būti suteikiamas ir tiems asmenims, kurių funkcijos nesusijusios su jų atstovaujama įstaiga įstatymuose pavestų funkcijų</p>

			<p>vykdymu. Galiojanti sąvoka taip pat numato, kad statutinis valstybės tarnautojas gali ir neturėti viešojo administravimo įgaliojimų nepavaldžių asmenų atžvilgiu, todėl praktikoje pasitaiko atveju, kai statutinių valstybės tarnautojų statusas suteikiamas ir tiems asmenims, kurių atliekamos funkcijos tiesiogiai nesusijusios su įstaigai įstatymuose nustatytų uždavinių įgyvendinimu, padidėjusia rizika jų sveikatai ar gyvybei (pvz., viešųjų ryšių, viešųjų pirkimų, finansų ir pan. specialistai), nors kitose statutinėse įstaigose šias funkcijas atlieka karjeros valstybės tarnautojai ar darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Taigi šiuo metu galiojančios Valstybės tarnybos įstatymo nuostatos sudaro prielaidą pažeisti asmenų lygiateisiškumo principą, kuris įpareigoja vienodus faktus vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus vertinti skirtingai. Pažymėtina, kad karjeros valstybės tarnautojo pareigybės įsteigimas (įskaitant ir žemesnės kategorijos, jei tai būtina atsižvelgus į objektyvias aplinkybes, tokias kaip tarnautojo vykdomų funkcijų pobūdis, atsakomybės ribos ir kt.) vykdyti tapačias bendro pobūdžio funkcijas pagrįstas siekiu tinkamai organizuoti valstybės tarnybą.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad įstatymo projekte nustatomas teisinis reguliavimas numato Valstybės tarnybos įstatymo reguliavimo išimtį, dėl to kalbėti apie įstatymo projekto prieštaravimą minėtam įstatymui netikslinga.</p>
	14.	<p>Projekte pateiktas valstybinės tarnybos santykių teisinis reguliavimas pažeistų šiuo metu esančių statutinių valstybės tarnautojų konstitucinio teisėtų lūkesčių principo imperatyvą, nes tie asmenys, kurie nėra išstarnavę būtino laiko valstybinei pareigūnų ir karių pensijai gauti, ar tie, kurie yra išstarnavę 5 metus, tačiau nėra sulaukę atitinkamo amžiaus, negalėtų pasinaudoti jiems Valstybės deklaruota teise (socialine garantija) po tam tikro laiko gauti pareigūnų ir karių</p>	<p>Neatsižvelgtina.</p> <p>Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte nustatyta, kad pareigūnų ir karių valstybinė pensija skiriama ir išmokama išėjusiems iš tarnybos šio įstatymo 1 straipsnyje nurodytiems</p>

		valstybinę pensiją. O tai akivaizdžiai susilpnintų pareigūnų ir karių pasitikėjimą Valstybe.	pareigūnams ir kariams, sukakusiems įstatymų arba statutų nustatytą išleidimo į atsargą amžių (jei toks amžius nenustatytas – senatvės pensijos amžiu) ir ištarnavusiems vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos, prokuratūros sistemose, Specialiųjų tyrimų tarnyboje, Kalėjų departamente ar jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse, muitinės sistemoje (dirbusiems muitinės mobiliosiose grupėse ar muitinės postuose arba atlikusiems operatyvinę veiklą ir (arba) ikiteisminį tyrimą) 5 ir daugiau metų. Vadovaujantis minėta nuostata, „išstatutinamiems“ statutiniais valstybės tarnautojams, kurie atitiks normoje nustatytus reikalavimus, bus mokama pareigūnų ir karių valstybinė pensija.
	15.	Projekte siūlomas teisinis reglamentavimas negali būti taikomas Krašto apsaugos sistemos (toliau – KAS) statutinei institucijai – Antrajam operatyvinių tarnybų departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – AOTD), kadangi karjeros valstybės tarnautojo kategorija šioje institucijoje, negali būti suderinama su šios institucijos statusu. AOTD pagrindinis uždavinys – vykdant žvalgybą ir kontržvalgybą stiprinti krašto apsaugos sistemos saugumą ir šalies gynybinę galią. AOTD vykdoma veikla nėra viešo pobūdžio.	Neatsižvelgtina. Pažymėtina, kad statutinių valstybės tarnautojų, kurie minimi Krašto apsaugos ministerijos pastaboje, statusas neturėtų būti keičiamas, nes jie atitiktų įstatymo projekte siūlomą statutinio valstybės tarnautojo apibrėžimą. Šiems asmenims ir toliau visa apimtimi būtų taikomas Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos statusas.
	16.	AOTD statuto 7 straipsnyje nustatytas išsamus AOTD personalo kategorijų sąrašas, kurį sudaro kariai, statutiniai tarnautojai, darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Dirbtinis AOTD tarnaujančių statutinių tarnautojų statuso pakeitimas į karjeros valstybės tarnautojų iškreiptų šios statutinės institucijos teisinės padėties esmę ir paskirtį, o personalui sudarytų sąlygas dalyvauti politinėje veikloje, gauti atlygį už darbą įvairiose komisijose, kandidatuoti į Seimą, Europos Parlamentą ir kitas valdžios institucijas bei dirbti privačiose įmonėse. Tokiu būdu būtų pažeisti politinio neutralumo ir objektyvumo principai.	Neatsižvelgtina. Žr. 15 pastabos įvertinimą.

	<p>17. Pažymėtina, kad kandidatams į AOTD taikoma speciali atrankos tvarka ir atliekamos kandidato patikrinimo procedūros, nes tarnautojo atliekamos funkcijos reikalauja didesnės atsakomybės, asmens patikimumui keliami aukšti reikalavimai. Šiomis priemonėmis siekiama, kad žvalgybos institucijoje tarnautų patikimi ir lojalūs Lietuvos valstybei asmenys. Bendra karjeros valstybės tarnautojų atranka neleistų sukomplektuoti patikimo ir specifinėmis asmeninėmis ir dalykinėmis savybėmis, pasižyminčio personalo, kuris būtinas žvalgybinei ir kontržvalgybinei veiklai vykdyti.</p>	<p>Neatsižvelgtina. Žr. 10, 15 pastabų įvertinimą.</p>
	<p>18. AOTD personalo kategorija – statutiniai valstybės tarnautojai – yra suteikiama tik tokioms pareigybėms, kurios susijusios su žvalgybine ir kontržvalgybine veikla, informacijos apsaugos kontrole ir kitomis AOTD statuto 9 straipsnyje numatytais funkcijomis. AOTD statutinių tarnautojų pareigybėms nustatyta paskirtis, veiklos sritis bei specifinės funkcijos, kuriomis ir užtikrinamas AOTD teisės aktuose nustatytų uždavinių įgyvendinimas. Jei funkcijos su tuo nesusijusios, jos pavedamos darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis.</p>	<p>Neatsižvelgtina. Žr. 10, 15 pastabų įvertinimą.</p>
	<p>19. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos Seime įregistruotame Žvalgybos įstatymo pakeitimo įstatymo projekte yra nustatomas iš esmės skirtingas Žvalgybos institucijų (AOTD ir VSD) teisinis reglamentavimas. Jame išsamiai reglamentuojamos žvalgybos pareigūnų tarnybos sąlygos (<i>žvalgybos pareigūnų statusas, tarnybos atlikimo sąlygos, konstitucinių žmogaus teisių suvaržymai – žvalgybos pareigūnų veiklos apribojimai, draudimai bei privataus gyvenimo suvaržymai, kas nėra aktualu žvalgybos veiklos nevykdančių valstybės institucijų darbuotojams</i>), o taip pat pabrėžiamas <i>visiško žvalgybos institucijų depolitizavimo principas</i>.</p>	<p>Neatsižvelgtina. Jeigu Lietuvos Respublikos Seimas pritaris Žvalgybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektui, žvalgybos pareigūnams bus taikomos būtent minėto įstatymo, o ne Valstybės tarnybos įstatymo nuostatos, reguliuojančios statutinio valstybės tarnautojo apibrėžimą, statusą, priėmimą, atleidimą, socialines garantijas ir kt. Minėtu atveju atsirastų teisinis pagrindas pakeisti įstatymo projekto nuostatas, atsisakant reguliavimo, susijusio su žvalgybos pareigūnų teisiniu statusu ir pan.</p>
	<p>20. Pateiktame projekte siūloma VTĮ 2 straipsnio 6 dalyje nustatyti, kad statutinis valstybės tarnautojas privalo turėti viešojo administravimo įgaliojimus sau nepavaldžių asmenų atžvilgiu. Patikslinus galiojančią statutinio valstybės tarnautojo sąvoką šiuo požymiu, statutinių valstybės tarnautojų statusas nebūtų suteikiamas ir daliai KAS tarnaujančių asmenų, kurie neturi viešojo administravimo įgaliojimų sau nepavaldžių asmenų atžvilgiu, tačiau šių asmenų tarnyba reikalauja statutinių santykių ir atliekamoms funkcijoms</p>	<p>Neatsižvelgtina. Žr. 10 pastabos įvertinimą.</p>

		atlikti būtinai specialieji sveikatos būklės, fizinio ir dalykinio pasirengimo, asmeninių ir moralinių savybių reikalavimai . Atsižvelgiant į šią aplinkybę, siūlome nekeisti VTĮ nuostatos, paliekant galioti esamą, kad statutinis valstybės tarnautojas ne privalo, bet gali turėti viešojo administravimo įgaliojimus sau nepavaldžių asmenų atžvilgiu.	
	21.	Projekto 2 straipsnio 6 dalyje dėl statutinių tarnautojų kvalifikacinės kategorijos prilyginimo karjeros valstybės tarnautojų kvalifikacinėms klasėms paminėti tik AOTD statutiniai valstybės tarnautojai. Kadangi KAS statutiniai tarnautojai tarnauja ir kitose KAS institucijose, ir šių statutinių valstybės tarnautojų kvalifikacinės kategorijos atitinka AOTD statutinių valstybės tarnautojų kvalifikacinės kategorijas, siūlome tikslinti projekto 2 straipsnio 6 dalį ir vietoj žodžių „Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos statutinių valstybės tarnautojų“ įrašyti žodžius „krašto apsaugos sistemos institucijose tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų“. Šis išdėstymas apims visus krašto apsaugos sistemos institucijose tarnaujančius statutinius tarnautojus ir taip bus išvengta painiavos prilyginant statutinių valstybės tarnautojų kvalifikacines kategorijas karjeros valstybės tarnautojų kvalifikacinėms klasėms.	Atsižvelgtina.
Lietuvos Respublikos specialiuoju tyrimų tarnybos 2012 m. vasario 2 d. raštas Nr. 4-01-564	22.	Ne visose statutinių įstaigų veiklos srityse yra įmanoma statutiniais pareigūnais laikyti tik tuos, kurie turi viešojo administravimo įgaliojimus sau nepavaldžių asmenų atžvilgiu ir atlieka įstatymuose nustatytas funkcijas, kuriomis užtikrinamas įstaigai teisės aktuose nustatytų uždavinių įgyvendinimas ir kurioms atlikti būtinai specialieji sveikatos būklės, fizinio ir dalykinio pasirengimo, asmeninių ir moralinių savybių reikalavimai. Pavyzdžiui, STT būtinybę nusteigti karjeros valstybės tarnautojų pareigybių lemia šios aplinkybės (atitinkamai jos gali turėti įtakos ir kitose statutinėse įstaigose).	Neatsižvelgtina. Iš Specialiuoju tyrimų tarnybos įstatymo 13 straipsnyje Specialiuoju tyrimų tarnybos pareigūnams suteiktų teisių akivaizdu, jog jie turi teisę duoti privalomus vykdyti nurodymus nepavaldiems asmenims. To paties įstatymo 10 straipsnyje, reglamentuojančiame Specialiuoju tyrimų tarnybos personalo sudėtį, numatyta, jog tarnybos darbuotojais gali būti pareigūnai, valstybės tarnautojai ir darbuotojai. Atsižvelgiant į esamą teisinį reguliavimą, Specialiuoju tyrimo tarnyboje ir dabar yra valstybės tarnautojų ar darbuotojų pareigybės, todėl nėra pagrindo nustatyti išimties šiai institucijai ir netaikyti įstatymo projekte numatytą „išstatutinimo“ procedūrą.

	<p>23. Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad priėmus teikiamą įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma. STT nuomone, toks vertinimas yra nepagrįstas, nes numatomas teisinis reguliavimas turėtų neigiamų pasekmių daliai esamų statutinių valstybės tarnautojų (dalis statutinių valstybės tarnautojų pareigybių būtų naikinamos, vietoj jų steigiamos valstybės tarnautojų pareigybės, o tuo pačiu tokie asmenys prarastų kai kurias socialines garantijas).</p>	<p>Neatsižvelgtina. Įstatymo projekte siekiant užtikrinti socialinio teisingumo, proporcingumo ir lygiateisiškumo principų įgyvendinimą valstybės tarnybos sistemoje ir išspręsti šioje sistemoje egzistuojančias problemas dėl dalies tarnautojų nepagrįsto priskyrimo statutiniams, numatyta dalį pareigūnų „išstatutinti“. Atsižvelgiant į tai, jog priėmus įstatymo projektą bus patenkintas viešasis interesas į efektyviai organizuotą ir veikiančią valstybės tarnybą bei mokesčių mokėtojų interesai, kaip neigiamas pasekmes nurodyti pastaboje minimas aplinkybės nėra pagrindo.</p>
	<p>24. STT nuomone, priėmus Projektą ir nenumačius jokie kompensavimo mechanizmo bei teisinio reguliavimo pakeitimų pakankamo atidedamojo termino (Projekto įsigaliojimo data – 2012 m. rugsėjo 1 d.), liktų neužtikrintas pagarbos įgytoms teisėms ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų įgyvendinimas statutinių valstybės tarnautojų, kurių pareigybės Projekto priėmimo atveju būtų naikinamos ir kurie nėra išstarnavę laiko pareigūnų ir karių valstybinei pensijai gauti.</p>	<p>Neatsižvelgtina. Žr. 4, 15 pastabų įvertinimą.</p>
	<p>25. Atkreipiame dėmesį, kad Lygių galimybių kontrolierė, ištyrusi skundą dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIP-2882, kurio įgyvendinimo nuostatos savo esme nesiskiria nuo Projektu siūlomų nuostatų, 2011 m. balandžio 18 d. pažymoje Nr. (11)-SN-29 „Dėl skundo Nr. (11)-SN-29 tyrimo“ konstatavo, kad minėto įstatymo projekte „<...> nėra atsižvelgiama į tarnaujančių statutinių pareigūnų teisėtus lūkesčius. Priėmus įstatymo projektą siūloma redakcija, būtų pažeistos šių pareigūnų teisės, nesuteikiant jiems užtarnautų ir įstatymu garantuotų socialinių garantijų“. Atsižvelgdama į tai, Lygių galimybių kontrolierė nusprendė siūlyti papildyti minėtą įstatymo projektą nuostata, kad „įstatymo projekto nuostatos nebūtų taikomos statutiniams valstybės tarnautojams, priimtiems į pareigas valstybės tarnyboje iki šio įstatymo įsigaliojimo“. Projekte į Lygių galimybių kontrolierės siūlymą neatsižvelgiama.</p>	<p>Neatsižvelgtina. Žr. 6, 7 pastabų įvertinimą dėl „išstatutinamų“ pareigūnų teisėtų lūkesčių.</p>

	<p>26. Manome, kad efektyvesnis būtų toks teisinis reguliavimas (jis būtų daug racionalesnis, prireiktų mažiau išlaidų ir juo būtų užtikrintas pagarbos įgytoms teisėms ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų įgyvendinimas), pagal kurį statutinio valstybės tarnautojo pareigybė privalomai būtų keičiama į karjeros valstybės tarnautojo tuo metu, kai statutinis valstybės tarnautojas iš tarnybos būtų atleistas dabar galiojančiais atleidimo pagrindais (pvz., atsistatydinus savo noru, dėl išėjimo į pensiją ir pan.), t. y. nenustatant specialaus perkėlimo mechnizmo.</p>	<p>Neatsižvelgtina. Kaip minėta, įstatymo projektu siekiama sistemiškai visos valstybės mastu išspręsti ilgalaikes problemas statutinėje valstybės tarnyboje, todėl dalinis šių problemų sprendimas būtų neefektyvus.</p>
	<p>27. Pagal Projektu siūlomą teisinį reguliavimą ir toliau didelė dalis buvusių statutinių valstybės tarnautojų, kurie būtų perkelti į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, galimai išsaugos statutinio valstybės tarnautojo socialines garantijas, kadangi pagal Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto (Žin., 2003, Nr. 42-1927) 20 straipsnio nuostatas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas perkeltas buvęs statutinis valstybės tarnautojas galės iki 8 metų būti Vidaus reikalų ministerijos kadro rezerve. Karjeros valstybės tarnautojas, būdamas Vidaus reikalų ministerijos kadro rezerve, ir toliau turės beveik visas statutinio valstybės tarnautojo socialines garantijas, priešingai nei kitose statutinėse įstaigose. Todėl kartu su Projektu teiktini visų statutų pakeitimai, kurie vienodai reglamentuotų įtraukimo į atitinkamą rezervą, buvimo jame ir išbraukimo iš jo nuostatas.</p>	<p>Neatsižvelgtina. Pagal Vidaus tarnybos statuto 20 straipsnį pareigūnai į Vidaus reikalų ministerijos kadro rezervą įtraukiami esant tarnybinei būtinybei, atsižvelgus į pareigūno profesinį pasirengimą, išsilavinimo lygį, kompetenciją ir esant pareigūno sutikimui, bei kai jis vidaus reikalų ministro įsakymu perkeliamas į lygiavertės arba viena kategorija aukštesnės nestatutinio valstybės tarnautojo pareigas Vidaus reikalų ministerijoje arba siunčiamas eiti lygiavertės arba viena kategorija aukštesnės pareigas valstybės institucijoje ar įstaigoje. Taigi į kadro rezervą gali būti įtraukiami tik specialiuosius reikalavimus atitinkantys pareigūnai, dėl kurių kiekvieno turi būti priimtas individualus sprendimas. Taigi nepagrįsta teigti, jog „išstatutinti“ vidaus reikalų sistemos pareigūnai bus įtraukti į kadro rezervą. Kadro rezervo sudarymo klausimas turi būti sprendžiamas ir įtraukimo į jį sąlygos nustatomos atskirai kiekvienoje valstybės institucijoje ar įstaigoje atsižvelgiant į jų veiklos specifiką.</p>
	<p>28. Projekto 3 straipsnyje numatyta, kad Vyriausybė iki 2012 m. birželio 1 d. peržiūri teisės aktus, susijusius su šio įstatymo nuostatų įgyvendinimu, ir prireikus juos pakeičia, taip pat parengia specialiųjų įstatymų, susijusių šio įstatymo nuostatų įgyvendinimu, pakeitimo projektus ir nustatyta tvarka pateikia juos Seimui. Toks reguliavimas nederą su Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymu (Žin., 1995, Nr.</p>	<p>Neatsižvelgtina. Manome, kad atitinkamų statutų (prireikus ir statutinių įstaigų veiklą reglamentuojančių specialiųjų įstatymų) pakeitimo projektus tikslingiau būtų rengti po teikiamo įstatymo priėmimo iki jo įsigaliojimo, nes tada būtų aiški galutinė teikiamo</p>

		41-991) nuostatomis bei Lietuvos Respublikos Seimo statuto (Žin., 1994, Nr. 15-249; 1999, Nr. 5-97; 2009, Nr. 112-4751) 135 straipsnio 5 dalimi, pagal kurią kartu su šiuo įstatymo projektu turi būti teikiami ir kiti Seimo priimami teisės aktų projektai, pakeičiantys ar panaikinantys galiojančius teisės aktus, kuriuos būtina priimti priėmus Projektą. <...>	įstatymo redakcija (taip pat ir Seimo pozicija „išstatutinimo“ klausimu) ir statuteose būtų galima tiksliau išdėstyti su šio įstatymo įgyvendinimu susijusias nuostatas.
Lietuvos vidaus reikalų sistemos respublikinės profesinės sąjungos 2012 m. sausio 23 d. raštas Nr. 4-10	29.	<...> Atsižvelgiant į tai, mūsų profesinė sąjunga mano, jog statutinio valstybės tarnautojo patikslintos sąvokos neatitinkančių pareigybių naikinimas arba jų statuso keitimas į karjeros valstybės tarnautojų ar darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, galimas tik tuomet, kai šios pareigybės atsilaisvina, todėl Įstatymo projekto įgyvendinimas turi būti siejamas su tarnybos santykių pabaiga, tokiu būdu užtikrinant šiuo metu tarnaujančių statutinių valstybės tarnautojų teisėtus lūkesčius.	Neatsižvelgtina. Žr. 6, 7 pastabų įvertinimą.
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2012 m. vasario 10 d. raštas Nr. (1.19-0206)-5K-1201386)- 6K	30.	Finansų ministerija, išnagrinėjusi kartu su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2012-01-19 raštu Nr. 1D-430(3) pateiktą derinti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas), pritaria, kad statutinio valstybės tarnautojo sąvoka būtų siejama su jo atliekamomis funkcijomis, tačiau mano, kad statutinio valstybės tarnautojo funkcijų apibūdinimas „atliekantis įstatymuose nustatytas funkcijas, <i>kuriomis užtikrinamas</i> įstaigai teisės aktuose nustatytų uždavinių <i>įgyvendinimas</i> “ yra pernelyg platus, ir siūlo įstatyme numatyti išimtį bendrosioms arba palaikančiosioms funkcijoms ir formuluoti taip: „atliekantis įstatymuose nustatytas funkcijas, <i>kuriomis įgyvendinami įstaigai teisės aktuose nustatyti uždaviniai</i> “. Taip pat siūlytume vietoj žodžių „asmeninių ir moralinių savybių reikalavimai“ įrašyti žodžius „taip pat šiame statute nustatytų papildomų asmeninių ir moralinių savybių reikalavimai, jei statusas tokius nustato“. Pažymėtina, kad tokie subjektyvūs požymiai kaip asmeninės ir moralinės savybės vertintini pagal objektyvius kriterijus (kaip dabar nustatyta Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 ¹ straipsnio 1 dalyje), todėl siūlytume šį klausimą palikti statutų reguliavimui.	Neatsižvelgtina. Siekiant išskirti statutinio valstybės tarnautojo funkcijų specifiškumą, įstatymo projektas patikslintas nuostata „kuriomis užtikrinamas įstaigai teisės aktuose nustatytų uždavinių įgyvendinimas“. Šiuo aspektu akcentuota, jog pareigybė gali būti laikoma statute, jeigu jai priskiriama specialioji veiklos sritis, t. y. sritis, kurioje veikdamas valstybės tarnautojas atlieka funkcijas, užtikrinančias įstaigai teisės aktuose nustatytų uždavinių įgyvendinimą. Nustačius šį požymį, geriau atskleidžiama statutinio valstybės tarnautojo sąvoka ir paskirtis, t. y. nustatoma, jog finansų apskaitos, viešųjų ryšių, viešųjų pirkimų, informacinių ir komunikacinių sistemų priežiūros ar kitas bendrojoje įstaigos veiklos srityje funkcijas vykdančios pareigybės negali būti laikomos statute. Statutiniai valstybės tarnautojai veikia didesnės rizikos sveikatai ar gyvybei sąlygomis, tai ir yra vienas iš specifinių statute valstybės tarnybos bruožų. Teisės aktai taip pat numato specialius,

			palyginti su civiliniais valstybės tarnautojais, sveikatos patikrinimo reikalavimus. Taigi tikslinga šį požymį išskirti būtent pačioje statutinio valstybės tarnautojo sąvokoje, o statuteose jis būtų tik detalizuotas. Pažymėtina, jog Finansų ministerija nepateikė teisinio reguliavimo pavyzdžių, kada statutiniams valstybės tarnautojams nekeliama tokie specialūs reikalavimai.
31.	Atsižvelgdami į tikslą labiau atskleisti statutinio valstybės tarnautojo sąvoką valstybės tarnybos sistemoje ir ją patikslinti, akcentuojant statutinio valstybės tarnautojo paskirtį, bei į Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento 2011 m. vasario 9 d. išvadoje Nr. XIP-2882 pateiktą pastabą dėl diplomatų, manytume, kad netikslinga statutinio valstybės tarnautojo sąvokoje numatyti išimčių atskiroms valstybės tarnautojų, kurie neatitinka šioje sąvokoje nustatytų požymių, grupėms.		Neatsižvelgtina. Žr. 1 pastabos įvertinimą.
32.	Manome, kad, dėl numatomo statutinio valstybės tarnautojo sąvokos pakeitimo naikinant statutinio valstybės tarnautojo pareigybę, atsiskaitymui su iš pareigų atleidžiamu statutiniu valstybės tarnautoju tikslinga taikyti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 41 straipsnio 4 dalyje nustatytą atsiskaitymo tvarką. Siūlytume papildyti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 4 straipsnio 2 dalį, nustatant, kad statutiniams valstybės tarnautojams taikoma šio įstatymo 41 straipsnio 4 dalis, taip pat įvertinti, ar atskiri statutai nenustato palankesnių atsiskaitymo su atleidžiamu statutiniu valstybės tarnautoju sąlygų, jei numato, atitinkamai jas keisti.		Neatsižvelgtina. Kaip nurodyta įstatymo projekto aiškinamajame rašte, jo tikslas – patikslinti statutinio valstybės tarnautojo sąvoką, akcentuojant statutinio valstybės tarnautojo paskirtį. Taigi įstatymo projektu nesiekama nustatyti naujos statutiniams valstybės tarnautojams taikomos atsiskaitymo tvarkos.
33.	Pateiktas projektas turėtų būti finansiškai įvertintas, t. y. kiek bus sutaupoma valstybės biudžeto lėšų ir kiek lėšų reikės projektui įgyvendinti. Manome, kad turėtų būti vertinamos biudžeto lėšos, kurios priėmus projektą galėtų būti sutaupytos valstybės tarnautojams, kurie neteks statutinio valstybės tarnautojo statuso, nemokant priedo už laipsnį (tarnybinį rangą).		Neatsižvelgtina. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymo įgyvendinimas. Pateikti tikslų skaičiavimų neįmanoma, nes ne visos institucijos pateikė planuojamų „išstatutinti“ valstybės tarnautojų tikslus skaičius ir tam reikalingų lėšų poreikį, be to, negalime numatyti, kiek „išstatutinamų“ statutinių valstybės tarnautojų sutiks eiti jiems siūlomas laisvas statutinio valstybės tarnautojo pareigas arba vietoj

			panaikintos pareigybės įsteigtas karjeros valstybės tarnautojo pareigas.
--	--	--	--
